

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. november 30.
(OR. en)

15230/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0414 (NLE)**

**ECOFIN 1238
FIN 1263
UEM 340**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. november 30.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 686 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 686 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 686 final

Brüsszel, 2022.11.30.
COM(2022) 686 final

2022/0414 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

{SWD(2022) 686 final}

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 20. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Covid19-járvány rendkívül káros hatást gyakorolt Magyarország gazdaságára. 2019-ben Magyarország egy főre jutó bruttó hazai terméke (GDP) az uniós átlag 48 %-ának felelt meg. Magyarország reál-GDP-je 2020-ban 4,5 %-kal csökkent, a 2020. és a 2021. évet együtt tekintve pedig 2,3 %-kal nőtt. A középtávú gazdasági teljesítményre hatást gyakorló hosszú távú kihívások között a termelékenység növekedése, a szakképzett munkaerő rendelkezésre állása, a humántőke-beruházás és az intézményi színvonal említendő.
- (2) A Tanács 2019. július 9-én, 2020. július 20-án és 2022. július 12-én az európai szemeszter keretében ajánlásokat intézett Magyarországhoz. A Tanács különösen azt ajánlotta Magyarországnak, hogy folytassa a legkiszolgáltatottabb csoportok munkaerőpiaci integrációját, javítsa a szociális támogatások és az álláskeresői ellátások megfelelőségét, javítsa az oktatási eredményeket, és növelje a hátrányos helyzetű csoportok részvételét a minőségi többségi oktatásban. A Tanács azt is ajánlotta, hogy az ország növelje az egészségügyi rendszer rezilienciáját, és javítsa a minőségi megelőző és alapellátási szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A Tanács továbbá azt ajánlotta Magyarországnak, hogy erősítse meg a korrupcióellenes keretet, többek között az ügyészségi munka és a közérdekű információkhoz való hozzáférés javítása révén, erősítse meg a bírói függetlenséget, biztosítsa a szociális partnerek és az érdekelt felek hatékony bevonását a szakpolitikai döntéshozatalba, és javítsa a versenyt a közbeszerzések terén. Azt is ajánlotta Magyarországnak, hogy folytassa az adórendszer egyszerűsítését, és erősítse meg azt az agresszív adótervezés kockázatával szemben, valamint javítsa a verseny feltételeit és tegye kiszámíthatóbbá a szabályozást a szolgáltatási ágazatban, továbbá a vállalati tranzakciók kapcsán szisztematikusan alkalmazza a versenyfelügyeleti szabályokat. A Tanács annak biztosítását is ajánlotta Magyarországnak, hogy a vészhelyzeti intézkedések szigorúan arányosak legyenek, és

¹ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

ne befolyásolják az üzleti tevékenységet. Ezenkívül a Tanács azt ajánlotta Magyarországnak, hogy a járvánnyal összefüggésben biztosítson likviditási támogatást a kis- és középvállalkozások számára, ütemezze előre a közberuházási projekteket, és mozdítsa elő a magánberuházásokat a gazdaság helyreállításának elősegítése érdekében. A Tanács azt is ajánlotta Magyarországnak, hogy javítsa a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát, ugyanakkor – elsősorban a jövedelmi egyenlőtlenségek kezelésével – őrizze meg annak megfelelőségét. Azt ajánlotta Magyarországnak, hogy helyezze a beruházások középpontjába a zöld és digitális átállást, mindenekelőtt a tiszta és hatékony energiatermelést és -felhasználást, a fenntartható közlekedést, valamint az iskolák digitális infrastruktúráját, továbbá mozdítsa elő a fenntartható víz- és hulladékgazdálkodással, a gazdaság körforgásos jellegével, a vállalkozások digitalizációjával, a zöld és digitális készségekkel, valamint a kutatással és innovációval kapcsolatos reformokat és beruházásokat. Végül Magyarország azt az ajánlást kapta, hogy összességében véve csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása révén, különösen az engedélyezési eljárások egyszerűsítése és a villamosenergia-infrastruktúra korszerűsítése által, diverzifikálja a fosszilis tüzelőanyagok behozatalát, többek között – más országok részvételével – az összeköttetések megerősítésén keresztül, valamint az épületek és a közlekedés terén csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést azáltal, hogy fokozott erőfeszítéseket tesz a mindenki számára elérhető energiahatékonysági intézkedések tekintetében, különösen a lakóépületekben, továbbá a közlekedés villamosítása tekintetében.

- (3) A 2020. július 20-án Magyarországnak címzett ajánlások a Covid19-világjárvány leküzdésére irányuló konkrét szakpolitikai iránymutatást tartalmaztak. A Bizottság az említett országspecifikus ajánlások végrehajtása terén a helyreállítási és rezilienciaépítési terv (a továbbiakban: terv) benyújtásakor elért eredmények vizsgálata alapján megállapítja, hogy Magyarország teljes mértékben végrehajtotta a Covid19-világjárvány hatékony kezeléséhez, a gazdaság működőképességének fenntartásához és az elkövetkező helyreállítás támogatásához szükséges intézkedések meghozatalára vonatkozó ajánlást. Jelentős előrelépés történt a kis- és középvállalkozásoknak nyújtandó likviditási támogatásra és a magánberuházások előmozdítására vonatkozó ajánlás kapcsán.
- (4) Magyarország 2021. május 11-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikke (1) bekezdésének megfelelően benyújtotta a Bizottságnak nemzeti tervét. A terv benyújtását a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek, az ifjúsági szervezetek és más érdekelt felek bevonásával a nemzeti jogi kerettel összhangban lefolytatott konzultációs folyamat előzte meg. A 2021 májusában benyújtott tervet Magyarország az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének (1) bekezdésével összhangban kiegészítette és aktualizálta, a konszolidált változatot 2022. november 3-án nyújtotta be a Bizottságnak. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel kapcsolatos nemzeti felelősségvállalás alátámasztja azok sikeres végrehajtását, tartós nemzeti szintű hatását és európai szintű hitelességét. Az említett rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság a rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelt a terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét.

- (5) A terveknek az (EU) 2021/241 rendelettel létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, valamint az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelettel² létrehozott Európai Unió Helyreállítási Eszköz általános célkitűzéseit kell követniük a Covid19-válságot követő helyreállítás támogatása érdekében. Elő kell mozdítaniuk az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját azáltal, hogy hozzájárulnak az (EU) 2021/241 rendelet 3. cikkében említett hat pillérhez.
- (6) A tagállami tervek végrehajtása Uniószerre összehangolt erőfeszítéseket igényel, amelyek reformokat és beruházásokat egyaránt magukban foglalnak. E reformok és beruházások összehangolt és egyidejű végrehajtása, valamint a határokon átnyúló projektek végrehajtása révén a reformok és beruházások kölcsönösen erősítik majd egymást, és pozitív továbbgyűrűző hatásokat eredményeznek az egész Unióban. Ezért az eszköz által a tagállamok növekedésére és munkahelyteremtésére gyakorolt hatás körülbelül egyharmada más tagállamokból eredő továbbgyűrűző hatásokból fog származni.

A hat pillérhez hozzájáruló kiegyensúlyozott válasz

- (7) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének a) pontjával és V. mellékletének 2.1. kritériumával összhangban a terv nagymértékben („A” minősítés) átfogó és kellően kiegyensúlyozott választ jelent a gazdasági és társadalmi helyzetre, ezáltal megfelelően hozzájárul az említett rendelet 3. cikkében említett hat pillér mindegyikéhez, továbbá figyelembe veszi a konkrét kihívásokat és az érintett tagállam pénzügyi allokációját.
- (8) A terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek mind a hat pillérhez hozzájárulnak, és a terv számos komponense egyszerre több pillért is érint. A terv intézkedések széles körét foglalja magában, különös hangsúlyt helyezve a zöld átállásra, a digitális transzformációra, a gazdasági, társadalmi és intézményi reziliencia kiépítésére, és a következő generációt célzó szakpolitikákra. A terv a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a társadalmi és területi kohézió támogatására irányuló intézkedéseket is tartalmaz, összhangban az európai iparstratégiával.
- (9) A terv jelentős mértékben hozzájárul a zöld átálláshoz és a digitális transzformációhoz. A zöld átállást különösen a fenntartható közlekedés, az energetika, a vízgazdálkodás és a körforgásos gazdaság területét érintő reformok és beruházások támogatják. A kulcsfontosságú intézkedések közé tartoznak a kibocsátásmentes tömegközlekedésre, az energiahálózatok fejlesztésére és a megújulóenergia-termelésre irányuló beruházások. Több komponens tartalmaz a köz- és lakóépületek energiahatékonyságának javítására irányuló intézkedéseket. A digitális transzformációt különösen az oktatás és a közigazgatás digitalizálására, az egészségügyi, az energetikai és a közlekedési ágazat digitalizálására, valamint a digitális készségek fejlesztésére irányuló intézkedések támogatják.
- (10) A terv számos reformja és beruházása célozza az egészségügy, valamint a gazdasági, társadalmi és intézményi reziliencia javítását. Az egészségügyi ágazatban hozott intézkedések várhatóan javítani fogják a hatékonyságot és az egészségügyi ellátáshoz való általános hozzáférést. Az intézkedések közé tartozik a legszegényebb

² A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433I., 2020.12.22., 23. o.).

településeken élők lakhatási körülményeinek javítása is. A kulcsfontosságú intézményi reformok a korrupció elleni küzdelem és a bírói függetlenség megerősítése révén várhatóan javítják a gazdaság rezilienciáját. Az előirányzott reformok célja, hogy egyszerűsítsék és az agresszív adótervezés kockázatával szemben megerősítsék az adórendszert, valamint a szabályozás minőségének és kiszámíthatóságának javítása érdekében növeljék a nyilvános konzultációk és hatásvizsgálatok szerepét a jogalkotási folyamatban. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés várhatóan olyan különböző intézkedések révén valósul meg, amelyek a közbeszerzési verseny növelésére, többek között célzottan a kis- és középvállalkozások részvételének elősegítésére, valamint a kutatás és az innováció előmozdítására irányulnak.

- (11) A társadalmi és területi kohéziót várhatóan a terv intézkedéseinek széles köre mozdítja elő, különösen a képzett és versenyképes munkaerő fejlesztését támogató reformok és beruházások, amelyek többek között a digitális és szakmai készségek fejlesztésére, valamint az államháztartás fenntarthatóságának javítására irányulnak. Emellett több intézkedés irányul a leghátrányosabb helyzetű települések egyedi kihívásainak kezelésére, az egészségügy terén hozott intézkedések pedig hozzájárulnak az alapellátási szolgáltatások bővítéséhez, és javítják a minőségi kórházi ellátáshoz való hozzáférést. Végül a terv jelentős része a következő generációt érintő szakpolitikákra irányul, különösen az oktatás digitalizálására, a minőségi és inkluzív oktatáshoz való hozzáférés javítására, valamint a koragyermekkorai nevelés és gondozás elérhetőségének javítására.

Az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezelése

- (12) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a terv várhatóan hozzájárul a Magyarországnak címzett releváns országspecifikus ajánlásokban – beleértve azok költségvetési vonatkozásait is –, valamint a Bizottság által az európai szemeszter keretében hivatalosan elfogadott más releváns dokumentumokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez („A” minősítés).
- (13) A terv számos olyan, egymást kölcsönösen erősítő reformot és beruházást tartalmaz, amely hozzájárul a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben, 2020-ban és 2022-ben Magyarországnak címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez, különösen a zöld és digitális átállás, az oktatás, a munkaerőpiac, a szociálpolitika, az egészségügy, a korrupcióellenes keret, a bírói függetlenség, a közbeszerzési verseny, a döntéshozatal minősége és átláthatósága, az adózás és az agresszív adótervezés, valamint a nyugdíjrendszer tekintetében.
- (14) A terv számos releváns intézkedést tartalmaz a zöld átállással kapcsolatos kihívások kezelésére. Ami az energiatermelést és az energiahatékonyságot illeti, a terv reformokat tartalmaz a megújulóenergia-termelés engedélyezési eljárásainak javítására, a kis megújulóenergia-erőművek hálózati csatlakozásának egyszerűsítésére, valamint a szélenergia fejlesztése előtt álló akadályok felszámolására. Magyarország vállalta, hogy 2026-ig legalább 10 000 MW-ra növeli a hálózathoz csatlakoztatható megújulóenergia-termelés teljes kapacitását. A terv olyan beruházásokat is tartalmaz, amelyek célja a napenergia-termelés elterjedésének fokozása, valamint a megújuló energiaforrásokból előállított energia biztonságos integrálásának lehetővé tétele

érdekében a villamosenergia-hálózat javítása. A terv továbbá számos beruházást irányoz elő a középületek, különösen az oktatási és az egészségügyi létesítmények, valamint a lakóépületek energiahatékonysági felújítására. Ami a fenntartható közlekedést illeti, a terv beruházásokat irányoz elő az elővárosi vasúti hálózat, a TEN-T folyosókhoz kötődő vasúti hálózat, a kibocsátásmentes autóbuszos közlekedés és a TEN-T vasutakhoz kötődő központi forgalomirányítás fejlesztésére. Ezen túlmenően Magyarország be fogja vezetni az autóbusz- és vasútközlekedés egységes országos tarifa- és utastájékoztatói rendszerét. A terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek a körforgásos gazdasággal és a fenntartható hulladékgazdálkodással, valamint a fenntartható vízgazdálkodással kapcsolatos reformokra és beruházásokra, többek között a természetalapú vízmegtartás előmozdítására irányulnak.

- (15) A terv számos releváns intézkedést tartalmaz a digitális transzformációval kapcsolatos kihívások kezelésére is. A terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek célja a közoktatásban tanítók és tanulók részére notebookok és megfelelő képzés biztosítása, az általános és középiskolák (köztük szakképzési intézmények), valamint az egyetemek és felnőttoktatási intézmények információs és kommunikációs technológiai (IKT-) eszközökkel való felszerelése, továbbá az egészségügyi és közlekedési ágazat digitalizációjának fokozása. A terv emellett tartalmaz néhány intézkedést a közigazgatás digitalizálásának fokozására, különösen az elektronikus adóbevallási platformok és az elektronikus közbeszerzési rendszer továbbfejlesztésére és az ügyesség iratkezelési rendszerének javítására.
- (16) A terv számos intézkedést tartalmaz az oktatással kapcsolatos kihívások kezelésére. Reformokat irányoz elő a tanári szakma vonzerejének növelésére – egy olyan mechanizmus révén, amely a tanári béreket fokozatosan közelíti a felsőfokú végzettségűek átlagbéreinek legalább 80 %-ához –, az iskolai szegregáció csökkentésére, valamint a minőségi iskolai oktatáshoz való hozzáférés biztosítására, amit különösen a tanulók és a tanárok modern digitális oktatási eszközökkel való ellátásával, valamint digitális készségeik fejlesztésével kíván megvalósítani. A terv egyéb idetartozó beruházásainak célja, hogy átképzési lehetőségeket biztosítsanak a tanároknak, speciális vezetői képzéseket nyújtsanak az iskolavezetőknek és helyetteseiknek, támogassák a sajátos nevelési igényű diákok többségi oktatásba való integrációját, valamint az oktatás hatékonyságának és minőségének javítása érdekében elindítsák azt a folyamatot, amely az alulteljesítő kisebb általános iskolák felső tagozatainak nagyobb iskolákban való összevonására irányul. Továbbá a kutatással és innovációval kapcsolatos kihívásokat a tudományos és innovációs ökoszisztéma javítását szolgáló nemzeti laboratóriumok létrehozásával kezelik.
- (17) A legkiszolgáltatottabb csoportok munkaerőpiaci integrációjára vonatkozó országspecifikus ajánlást további bölcsődei helyek létrehozásával, a leghátrányosabb helyzetű településeken élők foglalkoztatási lehetőségeinek előmozdításával, valamint digitális oktatási eszközökre, digitális tananyagokra, felnőttképzési tanfolyamokra, továbbá szakképzési intézmények és egyetemek tanulási környezetének korszerűsítésére irányuló beruházásokkal kezelik.
- (18) A terv a konkrét szociálpolitikai kihívások kezelésére több olyan intézkedést tartalmaz, amely átfogó támogatást nyújt a 300 leghátrányosabb helyzetű település lakosainak. Ezen intézkedések célja a helyi sajátosságokon alapuló foglalkoztatás és készségfejlesztés előmozdítása, a közösségorientált pedagógia révén jobb tanulási eredmények elérése, szociális lakások építése és felújítása, valamint szociális naperóművek telepítése.

- (19) A terv a gondozási szolgáltatások legkritikusabb kihívásainak kezelését célzó reformok és beruházások széles körét vázolja fel. Ezek közé tartoznak mindenképp a kórházi infrastruktúrák és berendezések korszerűsítésére irányuló beruházások, a kórházi hálózat optimalizálása, továbbá – integrált egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó házi orvosi praxisközösségek létrehozása révén – az alap- és megelőző ellátás fejlesztése. Ezt a digitális egészségügyi ellátásba történő beruházások egészítik ki, például digitalizációs programok formájában és a távfelügyeletnek az idősgondozásban való alkalmazása terén. Egy másik intézkedés az egészségügyben fizetett hálapénzek teljes megszüntetésére irányul.
- (20) A terv számos intézkedést tartalmaz a korrupcióellenes keret megerősítésére. Ezek közé tartozik az Integritás Hatóság létrehozása a csalás, az összeférhetlenség és a korrupció, valamint az uniós támogatás magyarországi végrehajtásával kapcsolatos egyéb jogsértések és szabálytalanságok megelőzésének, felderítésének és korrekciójának érdemi megerősítése érdekében, különös tekintettel a közbeszerzésre és a vagyonyilatkozatok érvényességének biztosítására. A terv szerint az Integritás Hatóságnak széles körű hatáskörrel kell rendelkeznie ahhoz, hogy beavatkozzon minden olyan esetben, amikor véleménye szerint az illetékes nemzeti hatóságok nem tették meg a szükséges lépéseket az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érintő vagy fenyegető csalás, összeférhetlenség, korrupció, valamint egyéb jogsértések és szabálytalanságok megelőzése, felderítése és korrekciója érdekében. Biztosítani kell az Integritás Hatóság teljes függetlenségét, többek között személyzetének és vezetőségének kiválasztási folyamata és a költségvetését megállapító folyamat révén. Egy másik intézkedés a független nem kormányzati szervezetek jelentős bevonásával működő Korrupcióellenes Munkacsoport létrehozása, amelynek feladata a meglévő korrupcióellenes intézkedések folyamatos vizsgálata, valamint javaslatok kidolgozása a korrupció és más hasonló jelenségek, például a nepotizmus, a favoritizmus vagy az állami és a magánszektor közötti „forgóajtó-jelenség” felderítésének, kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonásának és szankcionálásának javítására vonatkozóan. A terv szerint a munkacsoport elnöki tisztét az Integritás Hatóság elnökének kell betöltenie, de a munkacsoportnak e hatóságtól függetlenül kell működnie. A terv emellett intézkedéseket tartalmaz az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF) való megerősített együttműködés támogatására, a vagyonyilatkozatok személyi és tárgyi hatályának kiterjesztésére, valamint az azzal kapcsolatos felügyelet és átláthatóság megerősítésére, hogy a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok és az általuk létrehozott vagy fenntartott jogi személyek hogyan használhatják fel uniós támogatást. A terv számos olyan reformot is tartalmaz, amelyek célja, hogy az uniós támogatás felhasználásával kapcsolatos csalás, korrupció, összeférhetlenség és egyéb jogsértések hatékonyabb megelőzése, felderítése és korrekciója érdekében megerősítsék a jogalkotási, intézményi és gyakorlati struktúrákat. A terv egy olyan reformot is magában foglal, amely a korrupcióellenes keret megerősítésére irányul: lehetővé teszi az ügyészség vagy a nyomozó hatóság feljelentés elutasítására vagy büntetőeljárás megszüntetésére irányuló határozatainak bírói felülvizsgálatát. Egy másik intézkedés előírja továbbá Magyarország jelenlegi nemzeti korrupcióellenes stratégiájának és cselekvési tervének teljes körű végrehajtását, valamint egy új nemzeti korrupcióellenes stratégia és cselekvési terv kidolgozását. A terv több intézkedése hozzájárul a közérdekű adatok átláthatóságának és hozzáférhetőségének növeléséhez, többek között azzal a céllal, hogy a független felügyelet megkönnyítése révén megerősítse a korrupcióellenes keretet. Ezen

intézkedések közé tartozik a közpénzek felhasználására vonatkozó lekérhető információk központi nyilvántartásának létrehozása és működtetése, a közérdekű információk iránti kérelmekkel kapcsolatos költségek megszüntetése vagy mérséklése, a közérdekű információkhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ügyekben folytatott bírósági eljárások lerövidítése, valamint az összes közjogi szerv rendszeres ellenőrzése annak értékelése céljából, hogy megfelelnek-e a közérdekű adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelményeknek.

- (21) A bírói függetlenség megerősítésére vonatkozó országspecifikus ajánlással a terv számos reformja foglalkozik, amelyek megerősítik a bíróságoknak és a bírának az EUSZ 19. cikkével és a vonatkozó uniós vívmányokkal összhangban törvényben megállapított függetlenségét és pártatlanságát, ezáltal növelik a bírói jogvédelem színvonalát, és javítják a beruházási környezetet Magyarországon. A terv intézkedéseket irányoz elő az Országos Bírói Tanács relatív szerepének és hatásköreinek megerősítésére az Országos Bírói Tanács elnökének hatásköreivel kapcsolatban. Az Országos Bírói Tanács által az Országos Bírói Tanács elnöke felett gyakorolt érdemi ellenőrzés várhatóan csökkenteni fogja a bíróságok központi igazgatása által hozott önkényes döntések lehetőségét, többek között a bírói kinevezések tekintetében is, és ezáltal meg fogja erősíteni a bírói függetlenséget. A terv szerint ezt leginkább azzal kell megvalósítani, hogy bevezetik az Országos Bírói Tanács indokolással ellátott kötelező érvényű véleményére vonatkozó követelményt az olyan egyedi ügyekben hozandó határozatok esetében, mint például az Országos Bírói Tanács elnöki és alelnöki tisztségére pályázók alkalmassági kritériumok alapján értékelt alkalmassága; a bírói és a bírósági vezetői pozíciókra vonatkozó kinevezési eljárások megsemmisítése; a bírák áthelyezése; valamint a bírák eltávolítása a különleges – többek között közigazgatási – ügyeket tárgyaló bírák köréből. Az Országos Bírói Tanácsnak indokolással ellátott kötelező érvényű véleményt kell adnia az olyan témákat érintő szabályozásokról is, mint a bírói állások betöltésénél alkalmazott pontrendszer, a jutalmak odaítélésének feltételei, a bírák képzése, az országos munkateher és a bírói álláshelyek száma. Végül, az Országos Bírói Tanács bírói tagjainak újraválaszthatóknak kell lenniük a következő hivatali időszakra, az Országos Bírói Tanácsnak pedig hozzáféréssel kell rendelkeznie minden dokumentumhoz, jogképességgel kell rendelkeznie és költségvetési autonómiát kell élveznie, továbbá előjogainak védelme érdekében jogosult lesz az illetékes bírósághoz és az Alkotmánybírósághoz fordulni. Továbbá megkülönböztetésmentes szabályokat kell bevezetni az ideiglenes bírósági elnökök kinevezése kapcsán, valamint megbízatásukat követően a bírákat tilos lesz felsőbb szintű bíróságokhoz beosztani. Egy másik reform várhatóan meg fogja erősíteni a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) bírói függetlenségét, mivel módosítani fogja a Kúria elnökének megválasztására vonatkozó szabályokat: legalább ötéves bírói tapasztalatot fog előírni, és meg fogja szüntetni az újraválasztás lehetőségét. Az Országos Bírói Tanácsnak indokolással ellátott, kötelező érvényű véleményt kell nyilvánítania a Kúria elnök- és alelnökjelöltjeinek alkalmasságáról. A reformnak továbbá meg kell szüntetnie azt a lehetőséget is, hogy az Alkotmánybíróság tagjait a rendes pályázati eljáráson kívül nevezzék ki a Kúriához, valamint javítania kell az ügyelosztási rendszert, és erősebb hatásköröket kell biztosítania a Kúria bírói tanácsa számára. A további reformok várhatóan megszüntetik az akadályokat az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek Európai Unió Bíróságához való benyújtása előtt, és – annak biztosítása érdekében, hogy a jogerős ítéleteket az illetékes független bíróságok hozzák meg – megszüntetik azt a 2019-ben

bevezetett lehetőséget, hogy a hatóságok az Alkotmánybíróság előtt megtámadhassák a jogerős bírósági határozatokat.

- (22) A terv számos intézkedést irányoz elő továbbá a közbeszerzési versennyel kapcsolatos kihívások kezelésére, többek között a közbeszerzési eljárások integritásának megerősítése révén. Az egyik reform az egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányát és okait feltáró monitoringeszköz kidolgozását és folyamatos használatát foglalja magában. Egy másik reform egy olyan teljesítménymérési keret kidolgozására irányul, amely rendszeresen értékelni fogja a közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát, valamint a korlátozott verseny okait a leginkább érintett ágazatokban. A közbeszerzési verseny szintjének növelése érdekében a bevált nemzetközi gyakorlatok alapján cselekvési tervet kell kidolgozni és végrehajtani. E reformokra építve Magyarország a tervben vállalja, hogy 15 % alá fogja csökkenteni és e szint alatt fogja tartani az egyajánlatos közbeszerzések arányát mind a részben vagy egészben uniós támogatásból finanszírozott eljárások, mind a kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott eljárások esetében. A terv e reformok támogatása érdekében képzési lehetőségeket és egy olyan támogatási programot tartalmaz, amely megkönnyíti a mikro-, kis- és középvállalkozások részvételét a közbeszerzési eljárásokban, továbbá olyan intézkedéseket irányoz elő az elektronikus közbeszerzési rendszer fejlesztésére, amelyek megkönnyítik a közbeszerzési verseny független felügyeletét és elemzését.
- (23) A terv reformjai hatékony szociális párbeszéd, az egyéb érdekelt felek bevonása, valamint rendszeres hatásvizsgálatok révén a döntéshozatali folyamat minőségének és átláthatóságának javítására irányulnak. Kapcsolódó intézkedései azt a célt szolgálják, hogy a kormány az általa készített jogszabálytervezeteket – amennyiben ez ellen nem szólnak megfelelő indokok – megfelelő időtartamú nyilvános konzultációra bocsássa, és hogy minden jogszabálytervezethez következetesen készítsen hatásvizsgálatokat, és azokat tegye nyilvánosan elérhetővé. Emellett a terv számos intézkedése előfeltételül szabja a szociális partnerek és az érdekelt felek döntéshozatalba való érdemi bevonását. Az érdekelt feleket magának a tervnek a végrehajtásába és felügyeletébe is be kívánják vonni, egy monitoringbizottság létrehozása és működtetése révén. E bizottság tagjainak legalább felét a hatóságoktól teljes mértékben független civil társadalmi szervezeteknek kell delegálnia.
- (24) A terv az üzleti környezetre, különösen az adórendszer javítására vonatkozó intézkedéseket is tartalmaz. Vonatkozó reformjainak célja az agresszív adótervezés hatékonyabb kezelése; ilyen reform például a transzferárazásra vonatkozó adatszolgáltatás fokozása, a fedőcégek társasági adózására vonatkozó minimumkövetelmények bevezetése, valamint a levonhatósági tilalom hatályának kiterjesztése az alacsony vagy nulla százalékos adót kivető joghatóságokba átutalt összegekre. Ami az adózás egyszerűsítését illeti, a terv intézkedéseket irányoz elő az adónemek számának csökkentésére és az adózási eljárások digitális transzformációjára.
- (25) A terv reformütemtervet tartalmaz a magyar nyugdíjrendszer közép- és hosszú távú fenntarthatóságának oly módon való javításához, amely megőrzi az alacsonyabb jövedelmű nyugdíjasok járadékainak megfelelőségét. A terv a kiadások felülvizsgálatának végrehajtása révén várhatóan hozzájárul az államháztartás fenntarthatóságához is.

- (26) Megállapítható, hogy a világválságra adott azonnali költségvetés-politikai válasszal kapcsolatos ajánlásokkal a magyar terv nem foglalkozik, mindazonáltal Magyarország a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésével összhangban 2020-ban, 2021-ben és 2022-ben megfelelő és kielégítő intézkedéseket hozott a gazdaság költségvetési eszközökkel történő azonnali támogatása érdekében.

A növekedési potenciálhoz, a munkahelyteremtéshez, valamint a gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciához való hozzájárulás

- (27) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének c) pontjával és V. mellékletének 2.3. kritériumával összhangban a terv várhatóan jelentős hatást („A” minősítés) gyakorol a növekedési potenciál megerősítésére, a munkahelyteremtésre, valamint Magyarország gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciájára, hozzájárulva a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához, többek között a gyermekekre és a fiatalokra vonatkozó szakpolitikák előmozdítása révén, valamint a Covid19-válság gazdasági és társadalmi hatásának enyhítéséhez, ezáltal fokozva az Unión belüli gazdasági, társadalmi és területi kohéziót és konvergenciát.
- (28) A Bizottság szolgálatai által készített szimulációk azt mutatják, hogy a terv az Európai Unió Helyreállítási Eszköz többi intézkedésével együtt alkalmas arra, hogy Magyarország GDP-jét 2025-ig 1,0–1,4 %-kal növelje (figyelmen kívül hagyva a strukturális reformok lehetséges pozitív hatását, amely jelentős lehet). A terv várhatóan előmozdítja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést, az olyan beruházásokhoz való jelentős hozzájárulásával, amelyek támogatják a sikeres zöld és digitális átállást, elősegítik az innovációt, digitalizálják a közigazgatást és a közszolgáltatásokat, és erősítik a versenyt a közbeszerzések terén. Az intézkedések a tervek szerint javítják a középületek energiahatékonyságát, és növelik a megújulóenergia-termelés arányát. Várhatóan fejlesztik a digitális készségeket és javítják az egészségügyi eredményeket is.
- (29) A terv a közoktatásba, a szakképzésbe és a felsőoktatásba történő reformok és beruházások révén közép- és hosszú távon várhatóan növelni fogja a szakképzett munkaerő kínálatát. A digitális eszközök és megoldások oktatásban és egészségügyben való felhasználásának növelésével a terv várhatóan jelentős mértékben hozzá fog járulni a digitális készségek fejlesztéséhez. Az egészségügyi reformok és beruházások a munkaerő-kínálatot is javíthatják. A gazdaság innovációs potenciálját várhatóan fel fogják lendíteni azok a beruházások, amelyek a különböző kutatási és fejlesztési szereplők együttműködését segítik elő számos stratégiai jelentőségű területen. A közbeszerzési verseny javítására, a korrupció elleni küzdelemre, a bírói függetlenség megerősítésére, valamint a jogalkotás minőségének és a közkiadások minőségének javítására irányuló intézkedések a beruházások színvonalának javítása révén a potenciális kibocsátást is ösztönözhetik, különösen a közszektorban.
- (30) A terv várhatóan támogatja a zöld átállást, és csökkenti a fosszilis tüzelőanyagok behozatalától való függőséget. A megújuló energiával kapcsolatos reformok és beruházások, valamint a több megújuló energiaforrás befogadását célzó villamosenergia-hálózati beruházások várhatóan jelentősen növelik a kibocsátásmentes villamosenergia-termelés részarányát. Emellett a köz- és lakóépületek energiahatékonysági beruházásai várhatóan csökkentik a fosszilisenergia-fogyasztást és az üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A fenntartható mobilitásra vonatkozó intézkedések – többek között a külvárosi vasútvonalak fejlesztése és az elektromos

buszok bevezetése – a várakozások szerint javítják a tömegközlekedés minőségét és hatékonyságát, csökkentik az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és javítják a levegőminőséget, ami pozitív hatást gyakorol az egészségügyi eredményekre és a termelékenységre.

- (31) A terv azon intézkedései között, amelyek várhatóan pozitív hatást gyakorolnak a társadalmi kohézióra, és hozzájárulnak a kiszolgáltatott csoportok társadalmi és gazdasági kockázatainak csökkentéséhez, megtalálható a kisgyermekkorú nevelési létesítmények fejlesztése, a digitális készségek fejlesztése az iskolákban, a sajátos nevelési igényű diákok minőségi többségi oktatásban való részvételének növelése, az iskolai szegregáció kockázatának csökkentése, valamint egy egészségügyi reformcsomag, amelynek célja, hogy beruházások végrehajtásával és az egészségügyi ágazatban jellemző informális hálapénz megszüntetésével méltányosabb hozzáférést biztosítson az egészségügyi szolgáltatásokhoz. Átfogó intézkedéscsomagot irányoznak elő a leghátrányosabb helyzetű települések támogatására is, azok sajátos igényeinek megfelelően.

A jelentős károkozás elkerülése

- (32) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének d) pontjával és V. mellékletének 2.4. kritériumával összhangban a terv várhatóan biztosítja, hogy a tervben foglalt reformok és beruházási projektek végrehajtására irányuló egyetlen intézkedés se okozzon az (EU) 2020/852 rendelet³ 17. cikke értelmében vett jelentős kárt a környezeti célkitűzések tekintetében (a jelentős károkozás elkerülését célzó elv) („A” minősítés).
- (33) Magyarország a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet keretében történő alkalmazásáról szóló, bizottsági közlemény formájában megjelent technikai iránymutatással⁴ összhangban alátámasztotta, hogy a terv intézkedései nem okoznak jelentős kárt semmilyen környezetvédelmi célkitűzés tekintetében. Ahol szükséges, Magyarország mérséklési intézkedések végrehajtását javasolta a jelentős károkozás elkerülése érdekében, amelyeket a releváns mérőszámokban és célokban kell rögzíteni.
- (34) Magyarország különös figyelmet fordított azokra az intézkedésekre, amelyek környezeti célkitűzésekre gyakorolt hatása szoros ellenőrzést indokol. Konkrétan, a vízellátási infrastruktúrák építését és felújítását magukban foglaló intézkedések esetében a vonatkozó mérőszámok biztosítják, hogy ne kerüljön sor jelentős környezeti károkozásra, jelesül a környezeti hatásvizsgálatok eredményeinek és feltételeinek az uniós környezetvédelmi jogszabályokkal összhangban történő végrehajtásával, valamint a vonatkozó vízkivételi engedélyek megadásának és a beruházások által érintett felszíni és felszín alatti víztestek jó ökológiai állapotának biztosításával.

A zöld átálláshoz, többek között a biológiai sokféleség előmozdításához való hozzájárulás

- (35) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének e) pontjával és V. mellékletének 2.5. kritériumával összhangban a terv tartalmaz olyan intézkedéseket,

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

⁴ HL C 58., 2021.2.18., 1. o.

amelyek nagymértékben („A” minősítés) hozzájárulnak a biológiai sokféleségre is kiterjedő zöld átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. Az éghajlati célkitűzéseket támogató intézkedések az említett rendelet VI. mellékletében foglalt módszertannak megfelelő számítás szerint a terv teljes allokációjának 48,1 %-át teszik ki. A rendelet 17. cikkének megfelelően a terv összhangban van a 2021–2030-ra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervben foglalt információkkal.

- (36) A megújuló energia fokozott használatára, a hálózat javítására és az energiahatékonysági intézkedésekre irányuló reformok és beruházások várhatóan segíteni fogják Magyarországot a 2030-ra kitűzött dekarbonizációs célok elérésében, és támogatják a karbonszegény gazdaságra való átállást. Ezt várhatóan a jogi és igazgatási keretnek a megújuló energiaforrások használatát előmozdító felülvizsgálatával fogja elérni. A szárazföldi szélerőművekre vonatkozó általános korlátozások megszüntetésével és a szélerőművek telepítésének további megkönnyítése érdekében a legszelesebb régiók „célterületeinek” meghatározásával várhatóan lehetőség nyílik új szélenergia-kapacitások létesítésére. A megújuló energiaforrásokat hasznosító erőművek engedélyezési eljárásainak javítása várhatóan elősegíti a megújuló energia elterjedését. A megújuló energiaforrások fejlesztéséhez várhatóan a vonatkozó hálózati csatlakozási eljárások fokozott átláthatósága, kiszámíthatósága és rendelkezésre állása is hozzá fog járulni – a cél az, hogy 2026-ban 10 000 MW hálózathoz csatlakoztatható megújulóenergia-termelési kapacitás álljon rendelkezésre. A terv szerint ezeket a reformokat ki kell egészíteni az átviteli és elosztóhálózatok, valamint az intelligens hálózatok – köztük az intelligens fogyasztásmérők – fejlesztésére, valamint a napelemek és energiatárolók telepítésére irányuló beruházásokkal. A középületek, különösen az oktatási és az egészségügyi létesítmények, valamint a lakóépületek felújítása – különösen a nyílászárók cseréje és a lakossági fűtés korszerűsítése – hozzá fog járulni az energiahatékonyság növeléséhez.
- (37) A közlekedésre irányuló átfogó reform- és beruházás-csomag célja a tömegközlekedés és a vasúti áruszállítás támogatása. Ez várhatóan fejleszti a mobilitási ökoszisztémát, ami azon túl, hogy a gazdaság egészének javát szolgálja, hozzájárul a közlekedési ágazat dekarbonizációjához is.
- (38) A terv magában foglalja a fenntartható vízgazdálkodásra irányuló reformokat és beruházásokat is, amelyek célja – nevezetesen a meglévő vízgazdálkodási rendszer elemeinek újjáépítése, valamint új vízellátási útvonalak létrehozása révén – a vízhiányos területek vízellátásának javítása, természet alapú vízmegtartási megoldások kialakítása, a helyi és országos szintű vízgazdálkodási monitoringrendszer korszerűsítése, valamint a fenntartható vízgazdálkodási gyakorlatok mezőgazdasági termelők körében való népszerűsítése. A vízgazdálkodási beruházások várhatóan hozzájárulnak a vízhiányos területek vízmegtartásának javításához és a felszín alatti vízkészletek védelméhez. A vonatkozó mérföldkövek biztosítják a környezeti hatásvizsgálatok eredményeinek és feltételeinek az uniós környezetvédelmi jogszabályokkal összhangban történő végrehajtását, valamint a vonatkozó vízkivételi engedélyek megadását és a beruházások által érintett felszíni és felszín alatti víztestek jó ökológiai állapotát.
- (39) A terv a fenntartható hulladékgazdálkodás tekintetében olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek várhatóan hozzájárulnak a zöld átálláshoz azáltal, hogy szilárd és támogató jogi környezetet teremtenek a körforgásos gazdaságra való átállás előmozdításához, valamint támogatják a másodlagos nyersanyagok használatát.

Az említett intézkedések várhatóan segíteni fogják Magyarországot a 2025-re és 2030-ra kitűzött uniós hulladékgazdálkodási célok elérésében.

- (40) A terv a biológiai sokféleség tekintetében nem tartalmaz konkrét intézkedéseket, egyes intézkedései azonban hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, ami a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából is előnyös lehet, mivel a biológiai sokféleség szempontjából az egyik legnagyobb veszélyforrás az éghajlatváltozás. Magyarország szisztematikus értékelést végzett a jelentős károkozás elkerülését célzó elv kapcsán, és azt jelezte, hogy a javasolt intézkedések egyike sem károsítja a biológiai sokféleséget.

A digitális átálláshoz való hozzájárulás

- (41) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének f) pontjával és V. mellékletének 2.6. kritériumával összhangban a terv tartalmaz olyan intézkedéseket, amelyek nagymértékben („A” minősítés) hozzájárulnak a digitális átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. A digitális célkitűzéseket támogató intézkedések az említett rendelet VII. mellékletében foglalt módszertannak megfelelő számítás szerint a terv teljes allokációjának 29,8 %-át teszik ki.
- (42) A terv több olyan intézkedést tartalmaz, amelyek célja a digitális készségeknek az oktatás minden szintjére kiterjedő fejlesztése, a digitális oktatáshoz való széles körű hozzáférés biztosítása a tanulóknak, a diákok és a tanárok számára, valamint a digitális oktatási megoldásoknak a szakképzésbe és a felsőoktatásba való integrálása. E célkitűzésekre tekintettel a terv a tanárok digitális képzésére irányuló támogatást, valamint az iskolák, tanárok és diákok által használt IKT-eszközökre irányuló beruházásokat is tartalmaz, külön hangsúlyt fektetve a leghátrányosabb helyzetű diákokra. A terv a szakképzésben és a felsőoktatásban használt digitális tanulási tartalmak fejlesztését is támogatja.
- (43) A terv egyes meghatározott ágazatok, nevezetesen az egészségügy, a közlekedési és az energiaágazat digitalizálására irányuló intézkedéseket tartalmaz. Az egészségügy digitalizációja kezdeményezések széles körét öleli fel, amelybe beletartozik például egy távdiagnosztikai központ létrehozása, egy mesterséges intelligencián alapuló rendszer bevezetése a mentőszolgálatnál, mobil egészségügyi alkalmazások kifejlesztése és egy távgondozási rendszer kialakítása az idősek ellátásában. A vasútvonalak központi forgalomirányítási rendszerének kiépítése, valamint az autóbusz- és vasútközlekedés egységes országos tarifa- és utastájékoztató rendszerének megvalósítása várhatóan javítani fogja a tömegközlekedés biztonságát, minőségét és vonzerejét. Az intelligens villamosenergia-hálózat fejlesztése révén megvalósulhat az új decentralizált megújulóenergia-termelési kapacitásoknak a meglévő rendszerrel való jobb összekapcsolása, biztosítva ezáltal, hogy a hálózatok megfeleljenek a jövőbeli követelményeknek, és lehetővé váljon az energiatermelés jobb szabályozása.
- (44) A kormányzati IKT-megoldások és -szolgáltatások megerősítését célzó intézkedések várhatóan hozzájárulnak a közigazgatás korszerűsítéséhez és javításához. A tervben többek között az adózási eljárások digitális átalakítására, az elektronikus közbeszerzési rendszer továbbfejlesztésére és az ügyészség iratkezelési rendszerére vonatkozó intézkedések szerepelnek.

Tartós hatás

- (45) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének g) pontjával és V. mellékletének 2.7. kritériumával összhangban a terv várhatóan nagymértékben („A” minősítés) tartós hatást gyakorol Magyarországra.
- (46) A terv tartós hatását számos intézkedés támasztja alá a különböző ágazatokban. A zöld átállást támogató reformok közé tartozik a megújuló energiaforrások alkalmazását előmozdító hatékonyabb közigazgatási és jogi keret, a körforgásos gazdaság új szakpolitikai kerete, a vízkészletek jobb nyomon követése és a fenntartható vízgazdálkodással kapcsolatos szemléletformálás. Emellett a közszolgáltatások – többek között az egészségügy – terén a digitalizációból eredő hatékonyságjavulás várhatóan szintén hozzájárul majd a terv tartós hatásához. Ugyancsak tartós hatások várhatók a legkiszolgáltatottabb csoportok munkaerőpiaci integrációjának, az oktatási eredményeknek, valamint a hátrányos helyzetű csoportok és a legkevésbé fejlett területek oktatásban való részvételének javítására irányuló intézkedésektől is, amelyeket a digitális készségekbe való beruházások egészítenek ki.
- (47) A terv várhatóan jelentős mértékben hozzájárul Magyarország intézményi rezilienciájának megerősítéséhez. Ezt a korrupcióellenes keret megerősítésével, a bírói függetlenség megerősítésével, valamint a döntéshozatali folyamat minőségének és átláthatóságának javításával tervezik elérni. Az adórendszer javítására, a szabályozás kiszámíthatóságára és a közbeszerzés terén a verseny fokozására irányuló intézkedésektől az üzleti környezet javulása várható. A terv a kiadások felülvizsgálata révén várhatóan fenntarthatóbbá teszi a magyar nyugdíjrendszert és hozzájárul a hatékony és eredményes költségvetési gazdálkodáshoz is.
- (48) A terv tartós hatása az egyéb – többek között a kohéziós politikai alapokból finanszírozott – támogatási programok és a terv közötti szinergiák révén is fokozható, nevezetesen a mélyen gyökerező területi kihívások érdemi kezelésén és a kiegyensúlyozott fejlődés előmozdításán keresztül.

Nyomon követés és végrehajtás

- (49) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének h) pontjával és V. mellékletének 2.8. kritériumával összhangban a tervben javasolt intézkedések várhatóan a tervezett ütemtervre, mérföldkövekre és célokra, valamint a kapcsolódó mutatókra is kiterjedően megfelelő módon („A” minősítés) biztosítják a terv eredményes nyomon követését és végrehajtását.
- (50) Az uniós támogatások végrehajtásáért felelős minisztériumon belül a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásáért felelős helyettes államtitkárság (a továbbiakban: nemzeti hatóság) felelős a terv átfogó koordinációjáért, valamint a mérföldkövek és célok elérése érdekében tett előrehaladás nyomon követéséért. A nemzeti hatóság hatáskörébe tartozik továbbá a mérföldkövekre és célokra vonatkozó jelentéstétel koordinálása, beleértve a kapcsolódó mutatókat is, valamint az adatszolgáltatás, például a végső kedvezményezettek vonatkozásán. A nemzeti hatóság készíti a kifizetési kérelmeket, a vezetői nyilatkozatokat és az ellenőrzések összefoglalóit. E feladatok végrehajtása érdekében a nemzeti hatóság egyértelműen kijelölt hatáskörökkel rendelkezik, és a tervet külön struktúra keretében hajtja végre. A mérföldkövek és célok kielégítő teljesítése felé tett előrelépést a legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtása előtt létrehozandó monitoring információs rendszerben rendszeresen frissített adatok alapján fogják nyomon követni, és a monitoring információs rendszerben szereplő adatok időszerűségét, megbízhatóságát és valóságát megfelelő intézkedések révén biztosítják. Emellett olyan egyedi

nyomonkövetési intézkedéseket kell bevezetni a különböző intézkedésekre vonatkozóan, amelyek révén a végrehajtási kockázatok és késedelmek kellően korán azonosíthatók, szükség esetén lehetővé téve a beavatkozást, ezáltal biztosítva, hogy a tervben szereplő intézkedések végrehajtása továbbra is jó úton haladjon.

- (51) A terv mérföldkövei és céljai megfelelőek a terv végrehajtásának nyomon követéséhez. A mérföldkövek és célok megfelelően tükrözik a terv átfogó ambíciószintjét, továbbá egyértelműek és reálisak. Emellett megfelelő kialakításúak, releváns, elfogadható és megbízható mutatókkal, amelyek a végrehajtás során várhatóan biztosítják a megfelelő nyomon követést. A mérföldkövek és célok az (EU) 2021/241 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése szerint támogatásra jogosult, már befejezett intézkedésekre is vonatkoznak. E mérföldkövek és célok tartósan kielégítő teljesítése szükséges a folyósítási kérelem indoklásához.
- (52) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az eszköz keretében nyújtott pénzügyi támogatásról az (EU) 2021/241 rendelet 34. cikkével összhangban tájékoztatást nyújtsanak és a támogatást elismerjék. A tagállamok a helyreállítási és rezilienciaépítési tervük végrehajtásához az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁵ létrehozott Technikai Támogatási Eszköz keretében technikai támogatást kérhetnek.

Költségszámítás

- (53) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének i) pontjával és V. mellékletének 2.9. kritériumával összhangban a terv becsült összköltségére vonatkozó, a tervben közölt indokolás közepes mértékben („B” minősítés) megfelel az észszerűség és a valóságosság elvének, továbbá összhangban van a költséghatékonyság elvével, és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással.
- (54) Magyarország többnyire részletes bontást nyújtott be a beruházásokra és reformokra vonatkozó egyedi költségbecslésekről, a tervben feltüntetve a kapcsolódó költségeket. A költségek értékelése azt mutatja, hogy a tervben közölt legtöbb költség észszerű és valóságos. A költségbecsléseket alátámasztó bizonyítékok észszerű magyarázatot adnak a javasolt intézkedések fő költségtényezőiről, bár a benyújtott bizonyítékok mennyisége és minősége intézkedésenként eltérő. A legtöbb esetben korábbi és aktuális pályázatok adatai vagy a fő költségtényezőkre vonatkozó egyéb összehasonlító költségadatokat szolgálták referenciaértékként a költségbecslésekhez. Egyes esetekben a költségbecslések készítéséhez felhasznált módszerekről és a feltételezésekről kevés részlet áll rendelkezésre, ami miatt a költségbecslések nem kaphatnak teljesen pozitív értékelést. Magyarország emellett a legtöbb intézkedés esetében részletes igazoló dokumentumokkal támasztotta alá a költségbecslések indoklását és bizonyítékait. Magyarország továbbá elegendő információval és bizonyossággal szolgált arról, hogy a terv költségeit más uniós finanszírozás nem fedezi. Végezetül a terv becsült összköltsége összhangban van a költséghatékonyság elvével, és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással.

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

- (55) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének j) pontjával és V. mellékletének 2.10. kritériumával összhangban a tervben javasolt intézkedések és

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).

az e határozatban foglalt kiegészítő intézkedések megfelelőek („A” minősítés) ahhoz, hogy megelőzzék, feltárják és korrigálják a korrupciót, a csalást és az összeférhetlenséget az említett rendelet alapján biztosított források felhasználása során, és az intézkedések várhatóan eredményesen biztosítják az említett rendelet alapján nyújtott és a más uniós programokból származó finanszírozás kettősségének elkerülését. Ez nem érinti az uniós jognak való megfelelés előmozdítására és érvényesítésére szolgáló egyéb instrumentumok és eszközök alkalmazását, többek között a korrupció, a csalás és az összeférhetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az uniós forrásoknak az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁶ összhangban történő védelme tekintetében.

(56) Az (EU) 2021/241 rendelet 20. cikke (5) bekezdésének e) pontjával összhangban meg kell határozni az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez kapcsolódó mérföldköveket, amelyek – megfelelő kontrollrendszer létrehozása révén – biztosítják a rendelet 22. cikkében foglaltak teljesülését. E mérföldkövek kielégítő teljesítése várhatóan garantálja a belső kontrollrendszernek az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének j) pontja szempontjából vett megfelelését. Tekintettel arra, hogy a hatékony belső kontrollrendszer működésének előfeltétele a megbízható és hatékony korrupcióellenes keret, az uniós támogatás végrehajtása során a csalás, a korrupció, az összeférhetlenség és más jogsértések hatékony megelőzésére, feltárására és korrekciójára irányuló intézkedések megerősítése, a versenyen alapuló és átlátható közbeszerzési rendszer, valamint a bírói függetlenség, az egyes reformokra vonatkozóan mérföldköveket kell meghatározni, és az eszköz keretében történő kifizetéseket azok teljesítésétől kell függővé tenni. Mivel e mérföldkövek célja, hogy már az eszközből teljesítendő kifizetések Bizottság általi engedélyezése előtt biztosítsák az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét és a megfelelő kontrollrendszer létrehozását, Magyarországnak a kontrollrendszerhez kapcsolódó összes mérföldkövet⁷ már első kifizetési kérelmének benyújtása előtt teljesítenie kell, és a mérföldkövek teljesítése előtt az eszköz keretében kifizetés nem teljesíthető. Ez a követelmény összhangban van az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikke szerinti eljárás keretében Magyarország által javasolt korrekciós intézkedésekkel, és nem érinti azokat⁸.

(57) Kiváltképp a megbízható és hatékony korrupcióellenes keret elengedhetetlen a szabálytalanságok, például a csalás, a korrupció vagy az összeférhetlenség megelőzéséhez, feltárásához és korrekciójához, és ezáltal a tervre vonatkozó hatékony ellenőrzési és kontrollintézkedések biztosításához és az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez. Ezzel összefüggésben a 22. cikknek való megfelelés érdekében a terv részeként számos intézkedést kell végrehajtani. Ezek közé tartozik az Integritás Hatóság létrehozása a csalás, az összeférhetlenség és a korrupció, valamint az uniós támogatás végrehajtásával kapcsolatos egyéb jogsértések és szabálytalanságok megelőzésének, felderítésének és korrekciójának érdemi megerősítése érdekében,

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 4333. I, 2020.12.22., 1. o.).

⁷ Ilyen mérföldkövö a 160., 166., 169., 171., 174., 175., 195., 197., 198., 200., 201., 213., 214., 215., 216., 217., 218., 219., 220., 221., 222., 223., 224., 225., 226., 227. és a 228. mérföldköv.

⁸ Az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányuló bizottsági javaslat (COM(2022) 485 final) indokolásához fűzött mellékletben meghatározottak szerint.

különös tekintettel a közbeszerzésre és a vagyonyilatkozatok érvényességének biztosítására. Létre kell hozni továbbá egy hiteles és hatékony korrupcióellenes munkacsoportot, amely független nem kormányzati szervezetek jelentős arányú részvételével megvizsgálja a meglévő korrupcióellenes intézkedéseket, és javaslatokat dolgoz ki a korrupciós gyakorlatok és olyan más jelenségek, mint például a nepotizmus, a favoritizmus vagy a köz- és magánszektor közötti „forgóajtó-jelenség” felderítésének, kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonásának és szankcionálásának javítására vonatkozóan. Emellett szabályokat kell bevezetni a vagyonyilatkozatok személyi és tárgyi hatályának kiterjesztése, valamint az azzal kapcsolatos felügyelet és átláthatóság megerősítése érdekében, hogy a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok és az általuk létrehozott vagy fenntartott jogi személyek hogyan használnak fel uniós támogatást. Az ügyészség vagy a nyomozó hatóság által feljelentés elutasításáról vagy a büntetőeljárás megszüntetéséről hozott határozatok hatékony bírósági felülvizsgálatának lehetősége várhatóan szintén hozzájárul a korrupcióellenes keret megerősítéséhez, valamint közvetve a korrupció kezelésére irányuló ügyészi erőfeszítések fokozásához. Meg kell erősíteni továbbá a közadatok átláthatóságát és az azokhoz való hozzáférést, különösen a közkiadások felhasználása tekintetében, mivel ez a független felügyelet elősegítésén keresztül hozzájárulhat a korrupcióellenes keret megerősítéséhez. Ezért hat mérföldkő meghatározásával biztosítani kell, hogy ezen intézkedéseket az első kifizetési kérelem benyújtása előtt ténylegesen végrehajtsák.

- (58) Az uniós támogatások végrehajtásával összefüggő csalás, korrupció, összeférhetetlenség és más jogsértések hatékony megelőzését, feltárását és korrekcióját célzó intézkedések megerősítése fontos előfeltétele annak, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervre vonatkozó ellenőrzési és kontrollintézkedések hatékonyak legyenek, és hogy az Unió pénzügyi érdekei a terv végrehajtása során hatékony védelemben részesüljenek. Ezzel összefüggésben a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részeként számos intézkedést kell végrehajtani. Az uniós támogatás végrehajtásával összefüggő összeférhetetlenség megelőzésének és ellenőrzésének megerősítése érdekében új szervezatként létre kell hozni a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóságot az összeférhetetlenségi nyilatkozatok rendszeres és hatékony ellenőrzésének biztosítása és a bejelentett összeférhetetlenségi gyanúk kivizsgálása céljából. A megerősített jogi rendelkezéseknek biztosítaniuk kell a csalás, a korrupció, az összeférhetetlenség és a kettős finanszírozás megelőzésének, felderítésének, korrekciójának és az ezekkel kapcsolatos kockázatkezelésnek a megerősítését; az összeférhetetlenségi nyilatkozatokra vonatkozó hatékony szabályok, eljárások és kontrollmechanizmusok bevezetését; valamint az érzékeny pozíciókban dolgozó személyzet rendszeres rotációját és hatékony felügyeletét. Megfelelő iránymutatásokat kell bevezetni annak biztosítására, hogy az uniós támogatás végrehajtásában és ellenőrzésében bármilyen szinten részt vevő szervek mindegyike ismerje az összeférhetetlenség megelőzésével, felderítésével és korrekciójával kapcsolatos feladatait, felelősségét és kötelezettségeit. Emellett átfogó és hatékony, részletes cselekvési tervvel kiegészített korrupcióellenes és csalás elleni stratégiát kell bevezetni minden uniós támogatással kapcsolatban. Megfelelő eljárásokat kell bevezetni az Arachne adatbányászati és kockázatértékelési eszköz teljes körű és hatékony alkalmazásának és az említett rendszer által azonosított kockázatok hatékony nyomon követésének biztosítása érdekében is. Végezetül a csalások felderítésének megerősítése érdekében olyan jogszabályi rendelkezéseket kell bevezetni, amelyek biztosítják, hogy az OLAF hatékonyan végezhesse vizsgálatait és helyszíni

ellenőrzéseit. Ezért nyolc mérföldkő meghatározásával biztosítani kell, hogy ezen intézkedéseket az első kifizetési kérelem benyújtása előtt ténylegesen végrehajtsák.

- (59) A közbeszerzések terén a szabálytalanságok, többek között a csalás, a korrupció és az összeférhetlenségek megelőzéséhez elengedhetetlen a fokozott átláthatóság és verseny, így ezek a belső kontrollrendszer hatékony működésének is előfeltételei. Ezzel összefüggésben a terv részeként számos intézkedést kell végrehajtani. Ezek közé tartozik az egyetlen ajánlatot eredményező közbeszerzési eljárások arányát vizsgáló monitoringeszköz kidolgozása, a közbeszerzések hatékonyságának és költséghatékonyságának, valamint az alacsony szintű verseny által leginkább érintett ágazatokban a versenyt korlátozó okok rendszeres értékelésére szolgáló teljesítménymérési keret kidolgozása és bevezetése. Létre kell hozni továbbá egy olyan támogatási rendszert, amely megkönnyíti a mikro-, kis- és középvállalkozások részvételét a közbeszerzési eljárásokban, továbbá be kell vezetni az elektronikus közbeszerzési rendszer fejlesztésére irányuló intézkedéseket, amelyek megkönnyítik a közbeszerzési verseny független felügyeletét és elemzését. Ezen intézkedések előfeltételei az egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányának csökkentésére és a közbeszerzési rendszer nyilvános felügyeletének megkönnyítésére vonatkozó kötelezettségvállalás teljesítésének. Ezért öt mérföldkő meghatározásával biztosítani kell, hogy ezen intézkedéseket az első kifizetési kérelem benyújtása előtt ténylegesen végrehajtsák. E mérföldkövek mellett a tervnek további célokat is tartalmaznia kell annak érdekében, hogy a terv végrehajtási időszaka alatt nyomon lehessen követni és végre lehessen hajtani az egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányának csökkentését.
- (60) Tekintettel arra, hogy a tényleges bírói függetlenség a belső kontrollrendszer működésének előfeltétele, reformokra vonatkozó mérföldköveket kell meghatározni abból a célból, hogy megerősítsék az Országos Bírói Tanácsnak az Országos Bírói Hivatal elnökének hatásköreivel kapcsolatos relatív szerepét és hatáskörét, megerősítsék a Kúria bírói függetlenségét, felszámolják az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek Európai Unió Bíróságához való benyújtása előtt álló akadályokat, valamint megszüntessék a jogerős bírósági határozatoknak a hatóságok általi, az Alkotmánybíróság előtti megtámadhatóságát. Ezek a reformok várhatóan megerősítik az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét. Ez a követelmény nem érinti Magyarország azon kötelezettségét, hogy mindenkor megfeleljen az uniós jogból fakadó kötelezettségeinek, különösen pedig az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 19. cikkének (1) bekezdéséből az Európai Unió Bírósága által adott értelmezésnek megfelelően fakadó kötelezettségeinek, figyelemmel arra, hogy az EUSZ e rendelkezése alapvető fontosságú alkotóeleme az uniós vívmányoknak. Ezért négy mérföldkő meghatározásával biztosítani kell, hogy ezen intézkedéseket az első kifizetési kérelem benyújtása előtt ténylegesen végrehajtsák.
- (61) A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben javasolt kontrollrendszer és -intézkedések jól kidolgozott folyamatokon és struktúrákon alapulnak, amelyek egyértelműen meghatározzák a terv végrehajtásában, nyomon követésében, kontrolljában és ellenőrzésében részt vevő különböző szervek szerepét és felelősségi köreit, valamint együttműködésüket. Ezek biztosítják a kontroll- és ellenőrzési funkciók és felelősségi körök egyértelmű elkülönítését. A nemzeti hatóság felelős a helyreállítási és rezilienciaépítési terv átfogó koordinációjáért, a mérföldkövek és célok terén elért haladás nyomon követéséért, a végrehajtó szervek, a támogatást továbbadó szervezetek és a végső kedvezményezettek kontrolljának elvégzéséért, valamint a kifizetési kérelmek és a kapcsolódó vezetői nyilatkozatok elkészítéséért és

Bizottsághoz történő benyújtásáért a monitoringrendszerből származó ellenőrzött adatok alapján. A terv ellenőrző hatóságának szerepét az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (EUTAF) látja el, amelynek rendelkeznie kell a szükséges kapacitással és igazgatási tapasztalattal ahhoz, hogy a kapcsolódó ellenőrzési feladatokat a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardoknak megfelelően ellássa. Az EUTAF felelős a teljesített mérföldkövekhez és célokhoz kapcsolódó rendszerszintű ellenőrzések és tételes vizsgálatok elvégzéséért, amelyek a kifizetési kérelmekkel együtt a Bizottsághoz benyújtott ellenőrzési összefoglalók alapjául szolgálnak. A terv végrehajtásának hatékony ellenőrzése érdekében az EUTAF-nak a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardoknak megfelelő hatékony ellenőrzési stratégiával kell rendelkeznie. Megfelelő erőforrásokat kell biztosítani ahhoz, hogy az EUTAF függetlensége biztosítva legyen, és hogy az EUTAF hatékonyan és kellő időben elláthassa feladatait. A kapcsolódó két mérföldkövet az első kifizetési kérelem benyújtása előtt teljesíteni kell.

- (62) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával és koordinálásával megbízott központi szerv, nevezetesen a nemzeti hatóság igazgatási kapacitása várhatóan megfelelő lesz a tervezett szerepek és feladatok ellátásához. A nemzeti hatóság bizonyos végrehajtási feladatok elvégzésével a nevében eljáró végrehajtó szerveket fog megbízni, miután ellenőrizte, hogy azok rendelkeznek az említett feladatok hatékony és időben történő elvégzéséhez szükséges erőforrásokkal és szakértelemmel. A végrehajtó szervezeteknek és a nemzeti hatóságnak rendszeresen és szisztematikusan ellenőrizniük kell a végső kedvezményezetteket. A nemzeti hatóságnak a végrehajtó szervek munkáját is rendszeresen felügyelnie kell. Emellett az újonnan létrehozott Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóságnak a többi ellenőrző szervtől függetlenül rendszeres ellenőrzéseket kell végeznie az összeférhetlenségekkel kapcsolatban is. Az első kifizetési kérelem benyújtása előtt teljesíteni kell a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásában, illetve végrehajtásának ellenőrzésében és kontrolljában részt vevő szervek jogi felhatalmazását megállapító kormányrendelet hatálybalépésével kapcsolatos mérföldkövet.
- (63) Megfelelő eljárásokat kell bevezetni, amelyek biztosítják, hogy a végső kedvezményezettek, a vállalkozókra, az alvállalkozókra és a tényleges tulajdonosokra vonatkozó valamennyi előírt adat gyűjtése, tárolása és rendelkezésre állása biztosított legyen a terv céljaira kifejlesztett monitoring információs rendszerben. Részletes, többrétegű kontrollmechanizmusokat vezettek be a monitoring információs rendszerben szereplő adatok megbízhatóságának és valódiságának biztosítása érdekében. Ezért egy mérföldköv meghatározásával biztosítani kell, hogy a terv végrehajtásának nyomon követésére szolgáló adattárrendszer szükséges funkciói teljes mértékben elérhetőek és működőképesek legyenek, legalább az adatgyűjtés, a mérföldkövek és célok elérésének nyomon követése, valamint az (EU) 2021/241 rendelet 22. cikke (2) bekezdésének d) pontjában előírt adatok gyűjtése, tárolása és az azokhoz való hozzáférés biztosítása tekintetében. A mérföldkövet az első kifizetési kérelem benyújtása előtt teljesíteni kell.

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv koherenciája

- (64) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének k) pontjával és V. mellékletének 2.11. kritériumával összhangban a terv nagymértékben („A” minősítés) olyan intézkedéseket tartalmaz a reformok és a közberuházási projektek végrehajtására vonatkozóan, amelyek koherens intézkedéseket képeznek.

- (65) A terv konzisztens és egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások kiegyensúlyozott kombinációját jeleníti meg. Biztosított a koherencia a komponenseken belül azáltal, hogy a reformokat hozzájuk kapcsolódó beruházások kísérik, és a tervben foglalt különböző komponensek is koherensen illeszkednek egymáshoz. A több komponensre kiterjedő intézkedések célja az oktatási eredmények javítása, a tanulókra, a tanárookra és az iskolákra irányuló intézkedések révén, külön hangsúlyt helyezve a hátrányos helyzetű diákokra és a digitális oktatásra. A terv zöld átállással kapcsolatos intézkedései támogatást nyújtanak mind a lakó-, mind a középületek, különösen az oktatási és egészségügyi létesítmények energiahatékonysági beruházásaihoz. A terv szisztematikusan előmozdítja a digitális átalakulást: digitalizációs kezdeményezések formáját öltő reformokat kombinál az IKT-berendezésekbe és készségfejlesztésbe történő beruházásokkal az egyes ágazatokban, például az oktatás, az egészségügy, az energiaügy, a közlekedés és a közigazgatás területén. A tervben szereplő számos beruházás végrehajtásához jól működő közbeszerzési eljárásokra van szükség, és a terv hatékony intézkedéscsomagot tartalmaz a közbeszerzési rendszer hatékonyságának és átláthatóságának javítása, valamint a közbeszerzési verseny erősítése érdekében. Egyes reformok – például a döntéshozatal minőségének és átláthatóságának javítását célzó intézkedések – várhatóan horizontális hatással lesznek a jogszabályok minőségére és hatékonyságára az összes szakterületen. A komponenseken belül javasolt intézkedések nem mondanak ellent egymásnak, és nem ássák alá egymás hatékonyságát, továbbá nem észlelhetők következetlenségek vagy ellentmondások a komponensek között sem.

Egyenlőség

- (66) A terv számos intézkedést tartalmaz a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség terén jelentkező kihívásokkal kapcsolatban. A kisgyermekkorú gondozási létesítmények rendelkezésre állásának javulása várhatóan előre mozdítja az egyenlő munkaerőpiaci részvételt, és a szülők számára könnyebbé teszi a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtését. A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók oktatásának támogatása várhatóan inkluzívabbá teszi az oktatást. A rászorultsági elvet érvényesítő stratégia kidolgozását követően a tanulók és a tanárok számára biztosított laptopok, valamint az iskolák korszerű táblákkal és egyéb informatikai eszközökkel való felszerelése – amelynek során elsőbbséget élveznek a hátrányos helyzetű diákokat nagy arányban oktató iskolák – várhatóan javítani fogják az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést, és hozzá fognak járulni a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez. A kis létszámú, alulteljesítő általános iskolák felső tagozatos osztályainak a szomszédos települések nagyobb iskoláiba való integrálása várhatóan javítani fogja az alacsony teljesítő és hátrányos helyzetű gyermekek magas színvonalú oktatáshoz való hozzáférést. Az általános iskolákat a hátrányos helyzetű tanulók arányának növelésére ösztönző intézkedésektől a szegregáció csökkenése várható a közoktatási intézményekben. A közlekedési ágazatba – például az alacsony padlós buszokba és a vasútállomások felújításába – történő beruházások várhatóan akadálymentesebbé teszik a hozzáférést a fogyatékossgal élő személyek számára. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a társadalmi befogadás előmozdítására irányuló integrált beavatkozásokat is tartalmaz, amelyek elsősorban a hátrányos helyzetű településeken élőkre, köztük a romákra összpontosítanak. Az idősgondozás digitalizálására irányuló intézkedések várhatóan hozzájárulnak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló európai stratégia (2021–2030) végrehajtásához.

Biztonsági önértékelés

- (67) Magyarország nem nyújtott be az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikke (4) bekezdésének g) pontja szerinti biztonsági önértékelést, mert azt szükségtelennek tartotta.

Konzultációs folyamat

- (68) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv tervezetét 2021. március-áprilisban tették közzé észrevételezés céljából. A magyar hatóságok mellett, hogy az információkat a nyilvánosság rendelkezésére bocsátották, 461 szervezetet, például önkormányzatokat, nem kormányzati szervezeteket, felsőoktatási szervezeteket, szakszervezeteket, tudományos szervezeteket közvetlenül is felkértek véleményük és javaslataik kifejtésére. A felkértek közül 88 nyújtott be észrevételeket, több mint 1 260 különböző javaslattal. Egyes észrevételek nyomán módosították a tervezetet, például a háztartások fenntartható fűtési rendszereit támogató intézkedés hatókörének célzottabbá tétele érdekében. Egyes érdekelt felek azonban bírálták a folyamatot, azzal érvelve, hogy a terv részletes tartalmát nem tették közzé elég korán ahhoz, hogy érdemi észrevételeket tehessenek, és hogy észrevételeiket nem lehetett figyelembe venni. A hivatalos konzultáció mellett 2021-ben több regionális és országos szintű konferenciára is sor került az érdekelt felek részvételével, amelyek keretében különböző témákkal foglalkoztak. Magyarország 2021 augusztusában nyilvánosságra hozta a terv új változatát, de azóta nem tett közzé módosított változatot, és nem folytatott konzultációt a terv 2022-ben eszközölt módosításairól.
- (69) A releváns szereplők elkötelezettségének biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy az érintett regionális és helyi kormányzati szervek és érdekelték, köztük a szociális partnerek részt vegyenek a terv által előirányzott beruházások és reformok végrehajtásának minden szakaszában. E célból a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz egy olyan stratégia kidolgozására irányuló intézkedést, amely biztosítja az érdekelt felek hatékony bevonását a terv végrehajtásába, beleértve egy, független civil társadalmi szervezetek erőteljes részvételével működő monitoringbizottság létrehozását, amely szorosan nyomon követi a terv végrehajtását, és ajánlásokat fogalmaz meg a nemzeti hatóság számára. Emellett számos intézkedés tartalmaz arra irányuló konkrét kötelezettségvállalásokat, hogy a szociális partnereket és az érdekelt feleket szisztematikusan bevonják a végrehajtási folyamatba.

Pozitív értékelés

- (70) Miután a Bizottság pozitív értékelést adott Magyarország tervéről, és megállapította, hogy a terv kielégítő mértékben megfelel az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott értékelési kritériumoknak, az említett rendelet 20. cikkének (2) bekezdésével összhangban e határozatban meg kell határozni a terv végrehajtásához szükséges reformokat és beruházási projekteket, a releváns mérföldköveket, célokat és mutatókat, valamint az Unió által a terv végrehajtásához vissza nem térítendő pénzügyi támogatás formájában rendelkezésre bocsátott összeget.

Pénzügyi hozzájárulás

- (71) Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének becsült összköltsége 2 299 592 927 602 HUF, amely a 2022. április 1. és 2022. szeptember 30. közötti átlagos EKB referenciaárfolyam alapján 5 824 260 891 EUR-nak felel meg. Mivel a terv kielégítő módon megfelel az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott értékelési kritériumoknak, továbbá mivel a terv becsült összköltsége nagyobb a Magyarország számára rendelkezésre álló maximális pénzügyi hozzájárulásnál, a Magyarország terve

számára allokált pénzügyi hozzájárulásnak a Magyarország számára rendelkezésre álló pénzügyi hozzájárulás teljes összegével kell egyenlőnek lennie.

- (72) Az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Magyarországra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás kiszámítása 2022. június 30-án aktualizálásra került. Ezért az említett rendelet 23. cikkének (1) bekezdésével összhangban Magyarország számára rendelkezésre kell bocsátani egy, a rendelet 11. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint meghatározott maximális pénzügyi hozzájárulást meg nem haladó összeget, amely 2022. december 31-ig terhelhető jogi kötelezettségvállalással, valamint egy, a rendelet 11. cikke (2) bekezdése szerint meghatározott aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulást meg nem haladó összeget, amely 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig terhelhető jogi kötelezettségvállalással.
- (73) A nyújtandó támogatást a Bizottság által az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat 5. cikke alapján az Unió nevében felvett hitelből kell finanszírozni⁹. A támogatást részletekben kell kifizetni, mielőtt Magyarország kielégítő módon teljesítette a terv végrehajtásához kapcsolódóan meghatározott releváns mérföldköveket és célokat.
- (74) Ez a határozat nem érinti az uniós forrásoknak az eszköztől eltérő uniós programok keretében történő odaítélésével kapcsolatos eljárások kimenetelét, sem pedig a belső piac működésének torzulásával kapcsolatos, különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alapján lefolytatandó eljárások eredményét. E határozat nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy a Szerződés 108. cikkével összhangban értesítsék a Bizottságot az állami támogatások lehetséges eseteiről,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv értékelésének jóváhagyása

Magyarország tervének az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének (3) bekezdésében előírt kritériumok szerinti értékelését a Tanács jóváhagyja. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti reformokat és beruházási projekteket, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nyomán követésére és végrehajtására vonatkozó intézkedéseket és ütemtervet – beleértve a releváns mérföldköveket és célokat, a tervezett mérföldkövek és célok teljesítéséhez kapcsolódó releváns mutatókat, valamint a Bizottság számára az alapul szolgáló releváns adatokhoz való teljes körű hozzáférést biztosító szabályokat – e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

Pénzügyi hozzájárulás

- (1) Az Unió vissza nem térítendő támogatás formájában 5 811 147 717 EUR összegű pénzügyi hozzájárulást bocsát Magyarország rendelkezésére¹⁰. 4 639 429 967 EUR összeg 2022. december 31-ig áll rendelkezésre jogi kötelezettségvállalás céljából.

⁹ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

¹⁰ Ez az összeg az (EU) 2021/241 rendelet 6. cikkének (2) bekezdése szerinti kiadásokból Magyarországra jutó arányos rész levonása utáni pénzügyi allokációnak felel meg, és az említett rendelet 11. cikke szerinti módszertannal összhangban került meghatározásra.

További 1 171 717 750 EUR összeg 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig áll rendelkezésre jogi kötelezettségvállalás céljából.

- (2) A Bizottság az uniós pénzügyi hozzájárulást a melléklettel összhangban részletekben bocsátja Magyarországra rendelkezésére. A részleteket a Bizottság egy vagy több részösszegben folyósíthatja. A részösszegek nagysága a finanszírozási források rendelkezésre állásától függ.
- (3) A részleteknek a finanszírozási megállapodással összhangban történő rendelkezésre bocsátása a rendelkezésre álló finanszírozási forrásoktól és az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkével összhangban arról hozott bizottsági határozattól függ, hogy Magyarország kielégítően teljesítette a terv végrehajtásával kapcsolatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. Az (1) bekezdésben említett jogi kötelezettségvállalások hatálybalépésétől függően a kifizetésre való jogosultság érdekében a mérföldköveket és célokat Magyarországnak legkésőbb 2026. augusztus 31-ig teljesítenie kell.

3. cikk
Címzett

Ennek a határozatnak Magyarország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök